

Motion till riksdagen

1989/90:A450

av Rolf Dahlberg (m)

Insatser för Gävleborgs län

Gävleborgs län har under en lång följd av år legat bland de hårdast drabbade länen i landet vad gäller arbetslöshet, utflyttning och låg allmän tillväxt.

De senaste årens högkonjunktur har varit till välsignelse även för gävleborgarna, men man måste vara medveten om att de underliggande problemen snabbt återkommer så fort högkonjunkturen vänder.

Därför är det nödvändigt att en rad åtgärder och projekt påbörjas snarast för att länets långsiktiga negativa trend skall brytas.

Energifrågan

Gävleborg är ett av landets mest elkraftslukande län beroende på att den tunga industrin inom järn-, stål- och massatillverkningen är mycket dominerande och utgör grunden för många kommuners existens. I Gävleborgs län arbetar drygt 40 procent av de industrisysselsatta eller ca 12 800 personer inom s.k. elintensiv industri, d.v.s. där elkostnaden är högre än 3 procent av saluvärdet.

Den elintensiva industrin dominerar i vissa kommuner. I Hofors arbetar nio av tio industrisysselsatta inom elintensiv industri. I Sandviken sju av tio och i Gävle, Söderhamn och Hudiksvall fem av tio.

Inriktningen på den framtida energipolitiken kommer därför att ha en avgörande betydelse för hur X-läns utveckling kommer att gestalta sig. En framtida avveckling av kärnkraftverk – med brist på el och kraftigt stigande elpriser som följd – är ett primärt hot mot sysselsättning och utveckling i vårt län. Någon tidigarelagd avveckling av kärnkraften får därför ej ske förrän alternativ som ur miljö- och prissynpunkt är likvärdiga med kärnkraften tagits fram.

Kommunikationer

Järnvägen

För att Gävleborgs län skall kunna hävda sig i konkurrensen från grannregionerna runt Uppsala, Arlanda, Stockholm och Mälardalen måste kommunikationerna mot dessa områden förbättras avsevärt.

SJ:s planerade snabbtåg mellan Stockholm-Gävle och Sundsvall är den kanske viktigaste åtgärden på detta område. Projektet bör tidigareläggas så

att åtminstone Gästrikland snabbt knyts ihop med Uppsala och Storstockholmsregionen. Detta projekt skulle möjliggöra för många att arbetspendla mellan de aktuella områdena. Ett ökat utbyte på en rad andra samhällsområden skulle också bli följden av snabbtågssatsningen.

Mot. 1989/90
A450

Vägar

Europaväg 4 går rakt igenom såväl Gästrikland som Hälsingland. Standarden är god med undantag av huvudparten av delen Söderhamn – Hudiksvall. Länsstyrelsen har beräknat behovet till riksvägarna i länet totalt till 1 000 miljoner kronor varav 500 miljoner kronor till E4.

Förutom investeringarna i väg E4 krävs kraftfulla insatser på övriga riksvägar. R83 och R84 för den norrgående inlandstrafiken och R80, R67 och R68 för den sydvästgående trafiken. Dessa insatser krävs för att länets riksvägar skall få den standard som behövs för att öka tillgängligheten för länets invånare och att riksvägarna får en internationell standard.

Tanken på att förbinda E4 i Hälsingland med Mälardalen genom den s.k. Bergslagsdiagonalen är intressant ur såväl miljö som kommunikationssynpunkt. Projektet bör prioriteras.

Sjöfart

Möjligheterna till ökad kustsjöfart längs Norrlandskusten bör utredas.

Utbildning

Gävleborgs län tillhör de län som har den lägsta utbildningsnivån. Rekryteringstätheten till högskoleutbildning ligger lägst i landet.

För länets framtida utveckling är det av mycket stor betydelse att högskolan i Gävle får kraftigt ökade utbildningsresurser. Exempel på sådana satsningar kan vara ökad utbildning av forskollärare och ekonomer, inrättandet av lantmästarutbildning, hel eller delvis, samt övriga utbildningar som har anknytning till Gävle som samhällsbyggarstaden.

För att hela länet skall få del av ökad utbildning måste mera medel avsättas för distansutbildning.

Regionalpolitiken under 90-talet

Kommittén för regionalpolitikens framtid (REK87) har avgivit sitt slutbetänkande som kommer att ligga till grund för ett beslut i riksdagen senare.

I detta sammanhang vill jag endast peka på några förslag i utredningen. Det är rätt att lägga ansvaret för det regionalpolitiska stödet på länsstyrelsen. Likaså är en sänkning av socialavgifterna i vissa områden en bra åtgärd. Kommitténs förslag till geografiska prioriteringar är dock inte godtagbara för Gävleborgs län. Självklart skall Sandviken och Hofors tillhöra Bergslagen och ur stödsynpunkt behandlas därefter. Dessutom bör hela Hälsingland (utom Ljusdal som ingår i Inlandet) samt Ockelbo ha samma prioritet som t.ex. sydöstra Sverige.

Hemställan

Mot. 1989/90

A450

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behov av insatser i Gävleborgs län.

Stockholm den 25 januari 1990

Rolf Dahlberg (m)